

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 48 K
Félévre 24 K
Negyedévre 12 K
Egy hóra 4 K
Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 6. szám.

Kedd, január 8.

Ujra tárgyalnak Breszt-Litovszkban.

Berlin, január 8. Az oroszok és a központi hatalmak megbízottjai között tegnap délután *teljes ülésben Breszt-Litovszkban megkezdődtek újra a béketárgyalások.*

Tiz napon belül különbéke. Wekerle nyilatkozata.

Bécs, jan. 8. Wekerle Sándor miniszterelnök fogadta a „Presse“ munkatársát, akinek nyilatkozott a béketárgyalásokról is.

A különbéke — mondotta — tiz napon belül meglehet. Az általános béke közelségében azonban nem bizik Anglia miatt.

A hírlapíró azon megjegyzésére, nem gondolja-e Wekerle, hogy Lloyd George minapi beszéde tapogatózás akart-e lenni az általános béke érdekében, Wekerle azt válaszolta, hogy nem osztja ezen véleményt, mert *odaát még mindig szájhősködnék.*

Semleges lapokban terjesztett orosz hír a béketárgyalásokról.

Bécs, január 8. A semleges külföldről ideérkezett lapokból kitűnik, hogy a Pétervári Távirati Iroda a következő hirt terjesztette, amit velünk nem közölt:

A munkások, katonák és parasztok kormánya **nem megy bele a német javaslatba, mert a javaslat alkalmas arra, hogy a német kormány korábbi kijelentéseit megfossza értékétől.** Jól tudjuk, hogy az ugynevezett akaratnyilvánításról tett nyilatkozat csak ujdonsült polgárok, földbirtokosok nyilatkozata, nem pedig népeké. **Német szuronyok uralma alatt neveléses a népakarat szabad megnyilvánulásáról beszélni.** Miért félnek a németek nyílt kérdést intézni a népekhez. Hogy Németország vonakodik Lengyelországot, Litvániát kiűriteni, ebbe az orosz forradalom nem mehet bele. Az összes országok imperialistái szavakban elismerik a népek önrendelkezési jogát, a valóságban azonban anektálni akarnak. Elég volt a szavakkal való játékból. A népek már nem adnak az imperialistáknak több haladékat. Az angol, francia, német és osztrák-magyar imperialisták népeiket egy negyedik téli hadjáratnak teszik ki, hogy gyarmatokat alapítsanak és a gyöngye népeket elnyomják. Az orosz forradalom nem engedi, hogy kiszolgáltassák őket egyik vagy másik imperialista bandának. Bármilyen történjék is, mi tovább haladunk a nemzetközi politika útján.

Ezen hírhez Bécsből cáfolatképen hozzáfűzik az orosz delegátusoknak mult év december 28-ikán Breszt-Litovszkban delegátusainknak a területi kérdésben és a népek önrendelkezési jogának kérdésében tett feltételeire adott válaszát.

Az Apponyi-párt és az új alakulás.

Budapest, jan. 8. Az „Est“ írja: Az Apponyi-párt garanciákat kíván az új pártalakulás katonai programjához. Nem elégszik meg a magyar hadsereg programjával. Ehhez még királyi kéziratot, esetleg novellát szeretnének. A gazdasági kérdésben is nehézségei vannak a pártnak. Nem megy bele a 20 éves kiegyezésbe. A Károlyi-pártiak az általános választójog megvalósításához ragaszkodnak.

Csakis a német béke . . .

Berlin, jan. 8. A nemzeti szabadelvű szervezet képviselőinek Berlinben tartott gyűlésén kimondották, hogy teljesen egyetértenek a nemzeti szabadelvűek felfogásával arra nézve, hogy Németország keleti és nyugati határainak biztosításánál a német hadvezetőség követelését tartja irányadónak. Meg vannak győződve, hogy a német nép tulnyomó többsége csakis a német békében látja Németország jövőjének biztosítékát.

A győzelmet nem lehet a harctéren elérni.

London, jan. 8. Reuter jelentés. Ramsay Macdonald Glasgownban tartott beszédében kijelentette, hogy a független munkáspárt törekvése, hogy a háború olyan békével végződjék, amely megszünteti a háború okait. A háborút bölcseséggel, jóakarattal és energiával kell befejezni. **A győzelmet ezen háborúban nem lehet elérni a harctéren,** hanem azzal, hogy a háború összes okait kiküszöböljük.

Ludendorff lemondását nem fogadják el.

Berlin, jan. 8. A Frankfurter Zeitung sugalmazott cikke szerint a legesekélyebb kétség sem fér ahhoz, hogy a császár Ludendorff lemondását vissza fogja utasítani anélkül, hogy a birodalmi gyűlés többségének eddigi politikáján változtatna.

Berlin, jan. 8. A Kölnische Zeitung szerint az az állítás, hogy Ludendorff lemond, ráfogás, amely sértő a szenális hadvezérre.

Amerikában tapsolnak Lloyd George-nak.

Washington, jan. 8. Reutter-jelentés. Az angol hadicéloknek Lloyd George által való kifejtése **Amerikában általános helyesléssel találkozik.** A kongresszus mindkét házának vezérei azon véleményen vannak, hogy a szövetségesek nagyon világosan kifejtették hadicéljaikat.

A pétervári küldöttség hadifogoly-testőrei.

Genf, jan. 8. Gróf Mirbach, a Pétervárra küldött magyar-osztrák kereskedelmi küldöttség vezetője testőrséggel akarja magát körülvétni, mert a küldöttség élete biztonságáért senki sem felelhet. A testőrség magyar-osztrák hadifoglyokból állna.

Az orosz delegáció Breszt-Litovszkba érkezett.

Budapest, január 8. A Magyar Távirati Irodának jelentik Breszt-Litovszkából január 7-iki kelettel.

Az orosz delegáció tagjai ma délelőtt Trockijjal együtt ideérkeztek.

Tegnap a teljes ülésén, amelyen az összes központi hatalmak megbízottai résztvettek, folytatták a tanácskozásokat az ukrainai küldöttséggel.

Trockij az általános béke érdekében.

Berlin, jan. 8. Trockij, a külügyek népbiztosa a „Ruskoje Slovo“ szerint jegyzéket intézett a római pápához, hogy ez érvényesítse a katolikus népekre való befolyását az általános béke érdekében. A népbiztosok tanácsa eltiltotta Trockijt a jegyzékek szokásos hangjának használatától és utasította, hogy az „Öszentsége“ megszólítást kerülje.

Színházi ováció a magyar-osztrák kiküldötteknek.

Berlin, jan. 8. A központi hatalmaknak a pétervári kereskedelmi tárgyalásokra kiküldött képviselői Pétervárott elmentek színházba, ahol különösen a magyar-osztrák kiküldötteket nagy ovációban részesítették.

Talaat basa Breszt-Litovszkban.

Breszt-Litovszk, jan. 8. Talaat basa nagyvezér. Törökország első meghatalmozottja tegnap este ideérkezett.

Az entente tovább tanácskozik.

Genf, jan. 8. Havas-jelentés. A szövetségesek tovább folytatják a megbeszéléseket az orosz eljárás nyomán keletkezett helyzetről. Az eredményt nyilvánosságra hozzák. Elvben megegyeztek az Oroszországgal szemben tanúsítandó magatartásukról.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, január 7.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

Keleti harctér:
Fegyverszünet.

Olasz harctér:

Lényeges esemény nem történt.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, január 7.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Yperntől keletre állásunk hajlásában és az

Arrastól és Perronestól Cambrai felé vezető utak között egyes szakaszokon délután heves tüzéri harcok fejlődtek. A Miette és az Aisne között, továbbá Ornestól kétoldalt és a Mosel nyugati partján szintén fokozódott a tüzéri tevékenység. A gyalogság harci tevékenysége az állások előterében lefolyt feladatokra szorított.

Keleti harctér:

Semmi új.

Macedon és olasz arcvonal:

A helyzet változatlan.

Ludendorff.

TAJÉKOZTATÓ

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap, szombat, péntek délután 5-7 óráig.

HIREK

— **Uj járásbíró.** Budapestről táviratozza tudósítónk: Öfelsége a király Balla Emil dr. nagybecskereki törvényszéki jegyzőt a nagybecskereki kir. járásbírószághoz járásbíróvá nevezte ki.

— **Lengyel vendégek Berlinben.** Berlinből jelentik: A lengyel kormányzó-tanács három tagja: Charkovszky József és Lubomirszky hercegérsek, metropoliták és Osztrovszky József ideérkeztek. A kancellár fogadta őket. Ma bemutatja őket a császárnak.

— **Utban hazafelé három évi fogság után.** Nagy örömet hozott ma a táviró egy nagybecskereki családnak, Scheirich Pál 29. gy. ezredbeli tényleges főhadnagy, aki három év óta orosz hadifogoly, táviratban tudatta, hogy utban van hazafelé. A távirat a porosz-sziléziai Szasznitzban, tehát már német földön lett feladva. Scheirich főhadnagy sebesületlenül került fogságba és így hazajövetelének körülményei kétszeresen is érdekesek.

— **Megfulladt a lopott teher alatt.** A bűnesetek krónikájában szinte páratlanul áll az az eset, ami a minap történt Mezőtúr községben. A faluban ugyanis az utóbbi időkben nagyon elszaporodtak a tolvajok, akik legutóbb megneszelték, hogy Papp János házában hízott sertés van. A minap éjszaka a vakmerő emberek behatoltak a ház udvarába és a kövér állatot az ölben agyonszúrták. Az öles oly jól sikerült, hogy az állat alig hörgött. Ennek megtörténte után a tolvaj az állat lábait vastag zsineggel összekötötte és a hátra vette. A zsineget elől, a nyakántartotta és bandukolt az éjszakában. A sertés azonban nehéz volt, pihenőt kellett tartani. Így menetközben egy kerítés mellett állt meg a tolvaj és a disznót annak peremére tette. Lihegett és pihent. Egyszer csak a hátra kötött disznó megcsuszott és beesett a kerítés mellett. Azonban a zsineg a nyakára szaladt és így a háta mögött lévő nagy terhet a szabadon maradt egyik kezével nem tudta felemelni és így egészen hátra esett. A tolvaj képtelen volt megmenekülni a rémes helyzetből: megfulladt. Reggel holnan találták. Hátán ott lógott a leszurt disznó.

— **Szegedi ötös honvédek és népfelkelők a világháborúban.** A m. kir. szegedi 5. honvéd pótzászlóalj parancsnoksága az ötös honvédeknek és népfelkelőknek a világháborúban való szereplését megírta. E munka nemcsak az 5. honvéd és népfelkelő gyalogezredek háborús történetét foglalja magában, hanem kiterjed azokra a harctéri alakulásokra is, melyek tisztjeiket és legénységüket egészben vagy nagyrészen az ötödik honvéd pótzászlóaljtól nyerték. Felkérjük az ötös honvédek és népfelkelők hozzátartozóit, akiknek birtokában harctéri naplók, jegyzetek, hivatalos rendeletek, fényképfelvételek, vázlatok stb. vannak, hogy azokat feldolgozás végett boecássák Dr. Baló István népf. főhadnagy (Szegedi, Régi honvéd laktanya, Törzsszárad) rendelkezésére. Az elesett és kitüntetett bajtársak fényképeire rövid életrajzot is kérünk. A m. kir. szegedi 5. honvéd pótzászlóalj parancsnoksága.

— **Köszönet.** Dr. Wuttay Dezsőné 50 koronát adományozott a nagybecskereki jótékony nőegyletnek, mely adományért ezután mond köszönetet az egylet elnöksége.

A Szociális Misszió Társulat gyermekvédelmi céljaira küldött Radoszavlyev Dragolyub Orlódról 100 koronát, Illievich Mátyás Bokáról 5 koronát. A gyermeknépkönyha részére Kónya Ferenc 10 kilo lisztet és 5 kilo babot. Anya- és csecsemővédelemre Özevgy Stekhardtné két vánkost, 4 huzatot, 1 kis horgolt kabátot és 2 pólyakötőt. Fogadják a nagylelkű adakozók adományaikért az elnökség hálás köszönetét.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Kedden, január hó 8-án három előadás: 5, 7 és fél 9 órákor.

Szerdán, január hó 9-én két előadás: 5 és fél 9 órákor.

Az utolsó hajnal

Rejtélyes történet 4 felvonásban. A főszerepben Balláné Marton Erzsébet és Krämer Leopold.

A Phönix filmgyár remekműve.

A Phönix filmgyár remekműve

A KISVÁROS

Asszonyom,

az udvarlás költői korszaka végleg letűnt, a hajdani lovagkor emlékei foszladozóban, szívbem egy mélabus carmen lugubre bontogatja sötét szárnyait. Mért, óh mért? Kérdezőn enyhe érdeklődéssel, és én nyomban elpanaszolom önnek, hogy a Szilveszter-estén s az ezt követő egyéb esteken elhagyott, sőt ásitó urnókat kellett látnom és csöndben kopaszodó, igen álmos lordokat, akiknek nemes arculatján holmi merev spleen ütött tanyát, mialatt a katonazene a legvidámabb ütemek üzenetét küldte a megfagyott szívek felé. Asszonyom, ez így nincsen jól, az érzelmi világ eme gyászos esődjé bennem tépő aggályokat ébreszt, itt a szunnyadó szíveket sürgősen fel kell rázni, ellenkező esetben a Csipkerózsza állapot bekövetkeznék, engedje meg nekem, hogy annak idején én legyek az, aki csodaszép álmaiból felkelti őt, gyöngéd kézzel és sokat jelentő szóval: Signora, virrad már! A többi regényben fogom önnek elmondani, amely műfajról az a véleményem, hogy azt gyakorolni s nem írni kell.

Igen, asszonyom, én a fényeseknek rágalmazott termekben nagy számban lézengő rittekre akadtam és figyelvén sápadt arcukat, naiv hitemmel eleinte arra gondoltam, hogy esetleg, epedő galambokként, e bus fiúk távoli párjuk után bugnak. Utóbb rá kellett jönnöm, hogy végzetes tévedésnek vagyok áldozata s hogy itt epekedő bugásról szó sincs. A dolog úgy történt, hogy a terem közepén egy árva hidalgó állt, ki opálos tekintetét a terem menyegyzetén legeltette s egyébként olyan volt, mint egy megrogyott felkiáltójel. Résztvevő szívvel közeledtem feléje s megindult hangon kérdeztem: Óh mért oly borús? A magános férfit és szóra égő tekintetét a szemembe kapcsolta s kellemes baritonján csak ennyit mondott: Mert nem kapok dohányt a Wehnertől. — Ezért volt hát e lovagi póz, e megkapó el-lágyulás s így kellett rájönnöm arra, hogy e nemes grand e teremben nem angyalokról, hanem dohányfüstről álmodik s mert az ön tanítása szerint minden férfi egyforma, állapítsuk meg rezignáltan, hogy a hajdan lángoló férfiszívek ma már csak dohányfüstöt eregetnek.

Végeztem eme fontos társadalmi kérdéssel s amint jól nevelt causeurhoz illik, csapongó hangulatban áttérek egy másik fontos kérdésre: Mi a véleménye Clemenceau-ról, Sonnino-ról és Lloyd George-ról, akiket az isten akárhová tegyen? Ők nem békülnek, ők azért sem békülnek, s nekem eszembe jut az a közismert sváb legény, aki miután gyors egymásutánban három pofont kapott, hős állásban odakiáltotta nemes ellenfelének: Üssél még egyszer, ha mersz! Megkapta a negyedik pofont is s ekkor rászólt a mellette álló társára: Menjünk haza, ez az ember kezd goromba lenni! — Az ántátnak is még egy pofon kell, csak akkor megy haza. Asszonyom, én tudom, hogy a mi gondolataink olykor találkozni szoktak, hogy ön is csak a békét áhitozza s hogy ezért velem egyetértésben óhajtja: Béke hamvaikra! Szokta-e még olvasni az angol premier nagy-szerű beszédeit, amelyekben susterog a görög-tűz, pukkan a rakéta, fényes reménycsillagok lendülnek ég felé, egy percig bevilágítva az éjszakát? Ah, asszonyom, ha én így tudnék beszélni, talán ön is fehérnek látná a feketét, vagy hogy kedvenc színét emlitem: szőkének, némi ezüstszállal melirozva.

Hogy el ne felejtsem, asszonyom: az ön személye iránt ujabban lázas érdeklődés nyilvánul és naponta többen ostromló kíváncsisággal kérdik, hogy kicsoda ön, milyen a természete, a haja és milyen parfüm-öt használ? Csakugyan, asszonyom, milyen is ön? Vajjon oly barna e, amilyenek gondolom, vagy oly

szőke-e, amilyenek mondják? Vajjon becsüli-e barátait és tiszteli-e férjét, vagy hü feleség-e, aki tiszteli udvarlóját? Vajjon megismertem-e a minap a kisvárosi korzón, vagy nem ön volt az, akiről egy héttel ezelőtt álmodtam? Ön-e az a femme incomprise, akit csak én ismerek, vagy tényleg ön-e az a sugárzó nő, akit mindenki ismer, csak én nem? Asszonyom, mennél többet gondolkozom ön felett, annál tisztábban látom, hogy ön egy rejtelm. X. asszony, aki hol a képzelet Monna-Vanna-köpenyét ölti fel, hol pedig elegáns prémekebe burkoltan, nevetve elém áll e szavakkal: Nem vagyok az az asszony, akit el lehetne sikkasztani! — Mindezekből világos, hogy önnek lelki toaletttükre is van, amely előtt órák hosszaiig belső én-jét is disziti, szóval egy ugynevezett komplikált egyéniség, egy modern Ariadne, aki a szegény halandót a labirintusból nem vezeti ki, sőt, ha csak lehet, azért is becsalja. Vagy talán tévednék? Mi férfiak úgy vagyunk az asszonnyal, mint az este látott színnel: tesszik, de nappal másmilyen. Asszonyom, ha én tudnám, hogy önnek milyen a természete!...

E rövid kitérés után merengve gondolok vissza arra a kedves estére, amelyet önnel a moziban töltöttem. Ön akkor Olaf Föns-ért rajongott, aki épp egy hegy csucsán igen szigorúan nézett a világra s ekkor ön kijelentette: Látja, így tetszik nekem a férfi, amikor egy szót se szól! — Én ezután egész este sötét homlokkal, némán néztem a vászonra, a hatást azonban nem vettem észre. Csak akkor ébredtem újból jelentőségem tudatára, amikor ön suttogó hangon arra figyelmeztetett, hogy szegény Déryné egyes egyedül csak az urával jött el a moziba. Szegény asszony!

Bucsuzom öntől, asszonyom, abban a reményben, hogy estére a korzón együtt fogunk gyönyörködni. . . Miben is fogunk gyönyörködni? Mondjuk, abban a zengő melódiában, amellyel a rikkancsok oly megejtően dalolják: Toronto! Toronto! —

—odi.

Nagybecskerekeli „Maskil-el-dol” jótékonyági egylet.

Közgyűlés.

A nagybecskerekeli „Maskil-el-dol” jótékonyági egylet vasárnap, j. hó 20-án délelőtt 11 órakor az izraelita hitközség tanácstermében

48 ik rendes közgyűlését

fogja megtartani, melyre az egylet t. c. tagjai ezenel meghivatnak.

Napirend:

1. Az 1917. évi jelentésnek és zárszámadásoknak előterjesztése.
2. Előterjesztése a számvizsgáló-bizottság jelentésének és a felmentvény megszavazása.
3. Az 1918. évi költségvetésnek tárgyalása.
4. Új tagok felvétele.
5. Netáni indítványok tárgyalása.

Nagybecskereken, az 1917. évi december hó 26-án tartott választmányi ülésből.

Löffler Jónás titkár.

Dr. Stern Lázár elnök.

Nyomdásztanoncul

legálább két középiskolát jó eredménnyel végzett flu heti-ízetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

— Piatnikék hiznak. Izgalmas és érdekesítő, fordulatokban gazdag regényt lehetne írni a kártyáról és azokról, akik az ördög bibliáját szorgalmasan forgatni szeretik. Exisztenciák dőltek romba tőle; viszont a szerencse, ez a szeszélyes kokott, a piszokból emelt föl már férgeseket a magasba, különösen, ha azok meg is korrigálták kissé, cinkeléssel, behajtásokkal, körömhégygel, vagy link keveréssel. Régi idők óta állandóan divat volt a kártya-játék és az irtatlan tartli, a pasziánsz, ékarté, meg a többi ugynevezett kommersz játék mellett a lebujsok-ban rég idők óta honos a „nemzeti színjáték” a ferbli, a makaó, a fáraó, a cvikk, a ramssii. Mindig voltak hívei Giergl-nek, aki szegény, kártyát gyártott és a saját élete kártyáját mégis rosszul keverte: leugrott a háza emeletéről és meghalt.

Azután Piatnik sógorék vették át a kártya-birodalom uralkodását és uralkodnak fényesen. A Magyar Játékkártyagyár Rt. (Piatnik Nándor és fiai) ugyanis a hivatalos lapban közbírré teszi, hogy alaptőkéjét 2.100.000 koronáról 3 millió koronára emelti föl és nagyon rövid időt szab ki az új részvények átvételére. Hát így van az; hiába prédikál a legelokvensebb prédikátor a kártyaszennyvedély ellen; sok csomag kártyát, több ember tisztességét elpusztítja a klubokban, kaszinókban, egyletekben, kávéházakban, szállodák szeparéiban, magánlakásokban a bakkara, a chemir de fer, a nasi-vasi, a fáraó, huszonegy, a ferbli, meg a többi hazárdjáték. És ebből a végtelen könnyelműségből hizik annyira a kártyagyár, hogy kénytelen az alaptőkéjét közel egy millióval emelni, hogy még több ezer ember pusztuljon bele a kártyajátékba.

— A Torontáludvar határában levő révvám-jog haszonbérbeadásáról szóló hirdményre, mely mai számunk hirdetési részében jelenik meg ezuton is felhívjuk a közönség figyelmét.

— Adományok. Özv. Guttmann Jakabné és fiai cég lapunk útján a hadiárvának és a vak katonáknak 20—20 koronát adományozott.

Kászonyi Pálné Gádról ugyancsak lapunk útján a hadiárvár részére 10 koronát küldött. Az összegeket rendeltetési helyükre juttattuk.

— Az Országos postás körház céljaira a Nagybecskerekeli Téglyári és Építőipari rész-vénytársaság 100 koronát adományozott, amely adományért köszönetet mond a helybeli postafőnökség.

Ugyanezen célra Körjegyzőség Ótelek, Varga István, Löbl Jánosné, Bóka Tera 10—10 K, Hruschka Laura 6 K, Gerzon Adolf, Dén József, Doborházi János, Kalmár István, Szabó Pálné, N. N. 4—4 K, Német András, Schmidt Jánosné, Bóka Mária 2—2 K, Dietrich Antal, Borbély Róza, Nagy István, Szabó D.-né, Szabó Juliska, Rózsa Bözsike 1—1 koronát adományoztak. Ezen adományokért ez uton is köszönetet mond az óteleki kir. postahivatal.

Elkobzott szüzdohány.

Pénzügyörök a spájzban

Nagybecskerek, január 7.

Napok óta beszélnek a városban, hogy az Árpád-utca egyik házában nagyobb mennyiségű szüzdohányt koboztak el a pénzügyörök. Állítólag két métermázsza finánc nem látta cigarettadohányt és legalább tízezer darab cigarettát az elkobzott mennyiség, amelyet Mátyás Józsefné Árpád-utca 9. szám alatti lakásában találtak.

Munkatársunk utánajárt a dolognak és a következő részletet tudta meg: Mátyás Józsefné, akinek a férje hadbavonult kereskedő, Árpád-utca 9. sz. alatti lakásán nagyobb mennyiségű dohányt tartott, amit környékbeli dohánycsempészekről szerzett be kilóját 50—70 koronájával. A dohányt finomra megvágva cigarettának dolgozta fel és pár ezer darab kész cigarettát is tartott lakásán elrejtve.

Valaki feljelentette Mátyásné a pénzügy-örségen. Pénteken estefelé pénzügyörök jelentek meg egy rendőr, mint hatósági tanu jelenlétében, a lakásban. Mátyásné nem volt odabaza, így egyik albérlője jelenlétében folyt le a házkutatás. A spájzban vánkoscihákba bevarrva ötven kilogramm finomra vágott cigarettadohányt és mintegy három-négyezer darab kész cigarettát találtak.

A pénzügyörök kocsi-ra rakták az elkobzott dohányt és elszállították a pénzügyörségre. Miklósné ellen a kihágási eljárást folyamatba tették.

viratozza tu-
lla Emil dr.
ót a nagy-
ásbiróvá ne-
Berlinből
ács három
Lubomírsky
rovsky Jó-
ta őket. Ma

ogság után.
egy nagy-
Pál 29. gy.
három év
datta, hogy
porosz—szí-
met földön
sebesületle-
jövételének
ek.

t. A bün-
ál az az
községben.
ben nagyon
több meg-
nál hizott
smérő em-
s a kövér
lés oly jól
tt. Ennek
pait vastag
a vette. A
ndukolt az
z volt, pi-
zben egy
a disznót
és pihent.
znó meg-
Azonban
y a háta
n maradt
s így egé-
vált meg-
megfulladt.
t lógott a

Felkelők a
honvéd
onvédek
ban való
csak az
dek há-
nem ki-
s, melyek
en vagy
szlójától
és nép-
rtokában
rende-
vannak,
ssák Dr.
di, Régi
tezésére.
nyképei-
kir. sze-
ksága.

50 koro-
ótékony
n mond
védelmi
yub Or-
Bokáról
e Kónya
Anyá-
hardné
kabátot
adako-
köszö-

30.
or.
ve

12014. 1-1917. szám.

38-2.1

Nagybecskereki Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.**Hirdetmény.**

A nagybecskereki kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy a *Torontáudvar község határában levő révvámjog* az igazgatóság I. ügyosztályában 1918. január 24-én d. e. 10 órakor tartandó árlejtés útján haszonbérbe fog adatni.

Részletes hirdetmény a városházánál van kifüggesztve.

Az árverési feltételek a nagybecskereki kir. pénzügyigazgatóságnál és Farkasd község előjáróinál megtekinthetők.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Nagybecskerek, 1918. január hó 3-án.

Majos

miniszteri tanácsos,
pénzügyigazgató.

Árverési hirdetmény.

Györgyháza község a Kisnezsény község határában levő 130 holdas legelő tagját 1918. évi február hó 17-ik napján d. e. 9 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett egy évre bérbé adja.

Az egész birtoktag örökáron is eladó, mire nézve a feltételek az istvánvölgyi körjegyzőségénél megtekinthetők.

43-2.1

Előjáróság.

Mokrin község előjáróságától.

8369-1917. szám.

42-1.1

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Mokrin községben m. évi december hó elején egy 10 éves veres tehén, hoka, bitangásba vétetett. Amennyiben igazolt tulajdonos 8 napon belül nem jelentkezik, a jószág f. évi január hó 16-án d. e. 9 órakor nyilvános árverésen fog eladatni.

Mokrin, 1918. évi január 2-án.

Előjáróság.

Pályázati hirdetmény.

Ürményháza község jegyzőségénél (Torontá-vármegye) alkalmazást nyer egy jóírású kellő iskolai képzettségű *gyakornok*. Nyelvismeret nem kívántatik.

Évi fizetés 1560 korona, szorgalom esetén havi 10 korona mellékjövdelem, 200 korona lakbér és 300 korona háborus segély.

Kelt Ürményházán, 1918. január 4-én.

44-3.1

Verpeléti Kálmán, jegyző.

Egy 3 szobás lakás
az összes mellékhelyiségekkel
azonnal kiadó.

Megtekinthető d. u. 2-3 óráig
Váraljai-utca 6. sz. alatti.

Viszketegséget, sümört, rüht
leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti **Barna zsír**, minos szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peccetés Dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégely 230 K., nagy tégely 4 K., családi tégely 11 K. — Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető.
Dr. FLESCH E. „Korona” gyógyszerára Győr.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ÁRÉRT KÖZÜL A „TORONTAI” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Az 1917. évi VII. törvénycikk 2. §-a alapján a m. kir. kormány 4790-1917. M. E. sz. a. rendeletet bocsájtott ki az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztosítását szabályozó rendelkezések kiegészítéséről és módosításáról.

Az említett rendelet 1918. évi január hó 1-én lépett életbe és lényegesen felemeli és kiterjeszti a biztosításra kötelezett alkalmazottak — és részben ezek igényjogosult családtagjai — részére kijáró segélyek (mint táppénz, gyermekügyi, szoptatási és temetkezési segély) mértékét és ennek megfelelőleg természetesen a betegségi biztosítási járulékokat is felemeli. (Az átlagos munkabér 3 %-áról annak 4 %-ára.)

Kikre terjed ki a biztosítási kötelezettség?

A törvényerővel bíró kormányrendelet alapján, tájékoztatásul és a rendelet végrehajtása céljából a kerületi munkásbiztosító pénztár a következőket közli Címmel: Az eddig is betegség esetére való biztosításra kötelezett üzemek alkalmazottai közül:

a) a munkások, segédek, tanoncok, szolgák és eselédek munkakereseményök összegére való tekintet nélkül betegségi biztosításra kötelezettek;

b) az ezen üzemekben alkalmazott tisztviselők, művezetők, kereskedősegédek és általában hasonló állásban levők, rendszerint havi vagy évi fizetéssel alkalmazottak csak azon esetben esnek betegség esetére szóló biztosítási kötelezettség alá, ha munkabérük, illetve fizetésük az évi 4800 koronát, illetőleg napi 16 koronát meg nem halad.

A baleset esetére szóló biztosítási kötelezettség alá eső üzemek alkalmazottaira ezen baleset esetére szóló biztosítási kötelezettség hatálya a fizetés vagy bér nagyságára való tekintet nélkül fennáll.

Az új bejelentésnek 8 napon belül kell megtörténnie.

A fent illesztett kormányrendelet kötelezi a munkaadókat arra, hogy összes alkalmazottait, akik a fentiek szerint betegség esetére biztosításra kötelezettek és 1918. évi január hó 1-én alkalmazásban állnak, 8 napon belül a rendelkezésre bocsájtott űrlapokon okvetlenül bejelentésük, tekintet nélkül arra, hogy ezek az alkalmazottak megelőzőleg be voltak-e jelentve, vagy sem.

Ezen általános bejelentésnél az alkalmazottak személyi adatai a belépést jelentő lap 1-6. rovataiban, a fizetés vagy bér a 7-9. rovataiban, a lakbér, háborus-, drágasági-, családi pótlék, beszerzési-, ruházati segély, osztalék, jutalék stb. a 10. rovatban, a természetben élvezett összes javadalmazások, mint ellátás, lakás, ételmezés, mosás, fűtés, világítás, hálóhely, ruházat, termények, élelmiszerek, föld- vagy kert-használat, állattartás stb., a 11. rovatban a legpontosabban bejegyzendők.

E bejelentésnek az előirt határidőben, egészben vagy részben való elmulasztása által a munkaadó kihágást követ el, mely az 1907. évi XIX. t. c. 187. §-a értelmében pénzbírsággal büntetettik. A bejelentés elmulasztása esetén a kerületi munkásbiztosító pénztár a kihágási eljárás megindításán kívül az 1907. évi XIX. törvénycikk 20. §-a értelmében jogosult a bejelenteni elmulasztott adatokat a mulasztást elkövető munkaadó terhére a helyszíneire kiküldendő közege által hivatalból megállapítani.

Az ezutáni bejelentések a régi módon történnek.

Az alkalmazottak bejelentésére, illetve kijelentésére vonatkozó egyéb rendelkezések ezután is érvényben maradnak. Az eddig használatban volt s a jövőben is használatos bejelentő-, kijelentő-lapokkal (bérfizetési jegyzékek) eszközözendők tehát a be- és kijelentések azokra az alkalmazottakra nézve, kik 1918. január 2-ai követő időben léptek alkalmazásba, vagy léptek ki az alkalmazásból. E bejelentések az 1907. évi XIX. törvénycikk 12. §-a értelmében mindenkor az alkalmazásba lépéstől számított 8 napon belül eszközözendők. A bejelentést elmulasztó munkaadó ellen a munkásbiztosító pénztár a kihágási eljárás megindításán kívül a már fent említett helyszíni eljárást is jogosult alkalmazni, azonkívül az egyáltalában nem, vagy késedelmesen bejelentett alkalmazott után annak a bejelentés előtti időben keletkezett betegségéből származó összes költségeket is a bejelentést elmulasztó munkaadó tartozik a kerületi pénztárnak megfizetni.

A járulékok befizetésére vonatkozó új rendelkezések.

A rendelet a biztosítási járulékok befizetésére vonatkozólag szigorú rendelkezéseket tartalmaz. A 40. §. 2. pontja értelmében az a munkaadó, aki a betegségi biztosítási járulékokat, balesetbiztosítási díjakat, járulékokat, vagy járulékelőlegeket azok esedékessége szerint elfogadható mentő ok nélkül a pénztárnak jogellenesen be nem szolgáltatja, — amennyiben ezen cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és tizenöt napig terjedhető elzárással és kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, amely ismétlődés esetén két hónapig terjedhető elzárásra és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetésre emelhető.

A kerületi pénztár közli továbbá, hogy a rendelet értelmében a munkaadó házastársa a munkaadóért, a fővállalkozó az alvállalkozóért, az üzem mindenkori tulajdonosa az üzemelőért, az építető a vállalkozóért a járulékok tekintetében szavatossággal tartozik.

A rendelet értelmében a munkaadók az esedékessé vált járulékokat a pénztár külön felszólítása nélkül 3 napon belül a pénztárnál befizetni tartoznak. Ezen határidő elteltével a pénztár Fizetési meghagyást bocsájt ki a munkaadókhoz a hátralékos tagdíjakról s az azokban feltüntetett összegek 8 napon belül a pénztárnál annál is inkább kifizetendők, mert a további késedelem kihágást jelent s a már fentemlített módon büntetettik.

Amennyiben a munkaadó a kerületi pénztár fizetési meghagyását sérelmesnek tartja, az ellen annak kézbesítésétől számított 8 napon belül a pénztárhoz benyújtandó felszólamlással élhet. A felszólamlásnak a végrehajtásra csak akkor van halasztó hatálya, ha az előírt határidőben nyújtott be. Ellenkező esetben a végrehajtási eljárás minden fokozatában lefolytatandó.

A kerületi pénztár ez okból már előre figyelmezteti a munkaadókat, hogy minden fizetési meghagyást csak egyszer küld ki, miért is az a bemutatáskor a további kellemetlenségek elkerülése végett feltétlenül beváltandó. Az esetleges téves kirovások ellen utólagos felszólamlásnak van ugyanis helye s a járulék alapos panasz fennforgása esetén töröltetni fog s a már befizetett részletek az illető munkaadó folyószámlájára javára iratnak.

A betegsegélyezési járulékokra vonatkozó új rendelkezések.

A betegsegélyezési járulékok tekintetében a kormányrendelet a következőleg intézkedik:

Az átlagos napibérosztályok a következőleg állapítottak meg:

I. napi bérosztályba tartoznak, akik			
II.	"	"	2 K-ig
III.	"	"	2 K felül 3 K-ig
IV.	"	"	3 K 4 K-ig
V.	"	"	4 K 5 K-ig
VI.	"	"	5 K 6 K-ig
VII.	"	"	6 K 7 K-ig
VIII.	"	"	7 K 8 K-ig
IX.	"	"	8 K 10 K-ig
			10 K terjedő, beszámítható

napi keresettel vannak alkalmazva.

Heti fizetéseknel a beszámítható heti keresmény 1/6, havi fizetéseknel a beszámítható havi keresmény 1/25, évi fizetéseknel a beszámítható évi keresmény 1/200 része alapján történik a napibérosztály megállapítása.

Az átlagos napibér:

Az	I. napibér osztályban	1:50 K
A	II. "	2:50 K
A	III. "	3:50 K
A	IV. "	4:50 K
Az	V. "	5:50 K
A	VI. "	6:50 K
A	VII. "	7:50 K
A	VIII. "	9 K
A	IX. "	11 K

A betegsegélyezési járulékok:

Az	I. napibérosztályban	heti	42 fill.
A	II. "	"	72 fill.
A	III. "	"	102 fill.
A	VI. "	"	126 fill.
Az	V. "	"	156 fill.
A	VI. "	"	186 fill.
A	VII. "	"	210 fill.
A	VIII. "	"	252 fill.
A	IX. "	"	312 fill.

A betegségi biztosítási járulék egész hétre fizetendő, ha azonban a munkaviszony nem egész hétre terjed ki, a járuléknak megfelelő hányada fizetendő. A munkaviszony megszakítása nélküli időleges szünetek figyelembe nem vétetnek.

Nagybeeskerek, 1918. január hó.

Godányi Zoltán
igazgató.

Fenyves Izsó
elnök.

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügyintézők:

Adriai Biztosító Társulat Főügynökség a Gazdasági Részvénytársaságnál. A Közgazdasági Bank épületében.

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József tlg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.

Triesti Általános Biztosító Társaság főügynöksége Torontalmegyei Takarékszövetkezetnél Hunyadi-(fő)-utca.

Borbély és fedőrács

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Toll Mihály, Pénzügyipalota.

Budoggyár:

Bencze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 8.

Divatárház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mecsnik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műanyaggyártás:

Schneider János, Aradói-utca.

Drogéria:

Melkahn Dand, Hunyadi-utca.

Élelmiszer:

Mecsnik R. és fia, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképezés:

Kremsler István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-híd uti, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.
Totveth Frigyes Pénzügyi-palota.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Bólyom György, Klub-kávéház.

Kézműár, rövidárúszlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, szemü. és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvtársaság:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Postaszállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társai

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Mórné, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézmunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-művek.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradói-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bencze A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annan örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradói-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Urldivatárház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasúti vendéglő.
Magyar Király sörszarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Ramsing Mátyas, Otthon-sörszarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Vitrágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Nagykomlói Népbank Részvénytársaság, Meghívó.

A t. részvényesek 1918. évi január 27-én délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében tartandó

XXVII-ik rendes közgyűlésre

ezzel meghívtnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1917. évi zárszámadásoknak előterjesztése.

2. A nyereség felosztása iránti határozathozatal és az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megszavazása.

Kelt Nagykomlóson, 1918. évi január 4-én.

3. Négy igazgatósági tag, valamint a felügyelő-bizottság választása.

4. Netáni indítványok az alapszabályok 61. §-a értelmében.

Dr. Klein Mihály s. k., elnök.

54. §. Részvényesek, kik szavazati jogukkal élni akarnak, kötelesek a közgyűlés összehívása előtt legalább 2 nappal részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt, térítvény mellett, a társaság pénztáránál letéteményezni. — Azoknak, kik szavazati jogukat igazolták, a részvények és utánuk járó szavazatuk számának megjelölésével igazoló-jegyek adatnak ki.

Vagyon.	Mérleg-számla.	Teher.
Pénzkészlet	24281 33	
Értékpapírok:		
50.000 K n. é. 4%-os korona-járadék	à K 60 30000.—	
53.000 K n. é. 5 1/2 %-os állami pénztárjegy 1919	„ „ 90 47700.—	
190.800 K n. é. 6%-os hadikölcsön	„ 80 152640.—	
20 drb Osztrák-Magyar Bank részvény	à 1500 K 30000.—	
Különféle sorsjegyek	„ 664.90	
Függő kamatok	„ 3308.75	
Váltótárca:		
Bankszerü	449968.—	
Jelzálogilag biztosítva	133592.60	
Más pénzintézeteknél elhelyezve	1170561 98	
Jelzálogkölcsönök	10907 —	
Kötvénykölcsönök kezességgel	2420 —	
Lombardkölcsön	99194 14	
Pénzintézeti központ üzlet részre fizetett	800 —	
Irodai berendezés	1 —	
	2156039 70	
		185000 —
		1910055 24
		19483 49
		40 —
		41460 97
		2156039 70

Tartozik.	Nyereség veszteség számla.	Követel.
Kamatok:		
Betét után	58627.80	
Folyószámlán	890 49	
Költségek:		
Üzletköltség	2163 81	
Fizetések és drágasági pótlék	9470.—	
Házbér	400.—	
Adók:		
Állami és egyéb közterhek	1019 65	
Tőkekamatadó	5951 82	
Illetékek	165.20	
Leírások:		
Adótartalékalapra	15000.—	
Tartalékalaphoz	4998.—	
Leltárból	299.—	
Nyeremény:		
Áthozat 1916. évről	25458 97	
1917. évi nyereség	16002.—	
	140446 74	
		25458 97
		15960.65
		51434.14
		41607.63
		200.—
		842 96
		4890.31
		114935 69
		Egyéb jövedelem:
		Pénznemek és idegen pénzek
		52 08
		140446 74

Nagykomlóson, 1917. évi december hó 31-én.

Hoffmann György s. k., pénztáros.

Sajó Lajos s. k., vezérigazgató.

Kurzahls Márton s. k., könyvelő.

A felügyelő-bizottság jelentése:

Hivatkozással az 1875. évi XXXVII. t.-c. 195. §-ára és az alapszabályok 76. §-ára, van szerencsénk jelentésünket következőkben előterjeszteni: A lefolyt üzletév folyamán általunk fogantatott rovincsolások alkalmával a könyvek, értékek és üzletvezetés tökéletes voltáról magunknak meggyőződést szereztünk. Az 1917. évi zárszámadásokat megvizsgáltuk, azoknak tételeit a fő- és mellékkönyvekkel, valamint a meglévő értékekkel összehasonlítottuk és tökéletesen megegyezőnek és rendben találtuk.

A tiszta jövedelem mikénti felosztásáról, az igazgatóság tervezetével megegyezőleg ajánljuk: Az 1917. évi 8-ik számú szelvény folyó évi január hó 28-tól kezdve a 20 kor., összesen 600 drb részvény után 12.000 koronával váltassék be, az igazgatóság tiszteletdíja 2755 kor., a felügyelő-bizottságé 1377 korona 50 fillérben állapítsák meg, a maradvány 25328 korona 47 fillér pedig a jövő évre vitessék át.

Kérjük az 1917. évi zárszámadásainkat jóváhagyni és az 1917. üzletévre az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megszavazni.

Kelt Nagykomlóson, 1918. január hó 5-én.

Baumgartner Antal s. k., fel.-biz. tag
Christoph József s. k., fel.-biz. elnök.
Blassmann Henrik (hadbavonult) fel.-biz. tag.

Schannen Ferenc s. k., fel.-biz. tag.